

[Ludvig Christensen.]

nu gør den ene Karls Arbejde. Jeg tror, at dette i ikke ringe Grad har været Aarsagen til den meget betydelige Arbejdsløshed ude paa Landet, som vi oplever for Tiden.

Men i øvrigt vil jeg gerne, naar man hører den ærede Ordfører for Venstre tale om, at vi skulde forhindre Indvandringen til Byerne af Ungdommen ude paa Landet, spørge, hvorfor man ikke selv fra Landbrugets Side har gjort dette for mange Aar siden. Byerhvervene har i mange, mange Aar under Landbrugets Industrialisering maattet optage den Overskudsproduktion af Arbejds kræfter, der fremkom paa Landet, og som forøgedes ved Industrialiseringen. Dette Overskud har Byerne maattet optage og efterhaanden gjort Forsøg paa at skabe Beskæftigelsesmuligheder for. Hvis det da er saadan, at vi uden Grund har haft og har en Indvandring til Byerne af Landboudom, en Indvandring, som kan standses ved Anvisning af Arbejde paa Landet, ja, saa mener jeg, at hvis blot de Arbejdsvilkaar, der bydes, er saadanne, at vi kan tage Ansvar for at tvinge de paagældende unge Arbejdere til at tage Arbejdet derude, skal vi gøre det. For det er jo givet, at der ikke er noget mere ødelæggende for Ungdommen end dette at gaa og drive netop i den Tid, hvor den skulde gennemgaa sin Udvikling.

Det er for øvrigt under den nuværende Krise ikke alene de unge, der lider. Vi har to Aldersklasser: de yngste og saa de ældre, der mangler en 6—8—10 Aar i at have Ret til Aldersrente. Det er dem, der i disse Krisetider skydes ud af Erhvervs livet. For de ældre Vedkommende gælder det, at det ofte rammer dem personligt ganske forfærdelig haardt: dette at blive skubbet til Side og vide, at der ikke er Sandsynlighed for, at man mere kan faa Lov til at komme ind i Arbejdet. Men alligevel! Det er dog Folk, som er i en Alder, hvor de har levet Hovedparten af deres Liv. Og en moralsk Ødelæggelse, en Ødelæggelse af Befolkningen beskæftigelsesmæssigt som den, der finder Sted derved, at Ungdommen skydes ud i Arbejdsløshed, er der naturligvis ikke her Tale om.

Det er jo det forfærdelige, at naar man herinde i Byen gaar og ser paa den Ungdom, der færdes paa Gaderne, er det slet ikke saadan, at man alle Vegne, om jeg saa maa sige, ser Mulden under Fodtojet. Nej, der gaar mange Tusinder af unge Haandværkere rundt paa Gaderne i en Alder, hvor de allerfleste i fordums Tid vilde have været ude at rejse, ude at lære deres Fag, ude netop for at faa den supplerende Uddan-

nelse, de ikke kunde faa paa Arbejdsstedet, ude for at se andre Lande, andre Forhold, lære andre Arbejds metoder, ude for at blive dygtiggjort. Hele denne Dygtiggørelses-tid for Haandværkerungdommen er siden 1914 forhindret, og det, der er gaaet tabt af Udviklingsmuligheder for Fremtidens danske Haandværkere, for Fremtidens Industri her i Landet, fordi vi ikke har været i Stand til at sende den her udlærte Ungdom ud for at faa lært mere, er ikke til at maale. Fremtiden vil vise os, hvad der er gaaet tabt i den Henseende.

Men det er ikke alene saadan, at de unge ikke har kunnet komme ud og lære noget andre Steder. Jævn sides hermed er gaaet en Udvikling, der har medført, at hver enkelt Arbejdsplads er blevet ensidigt specialiseret. Medens den enkelte Haandværksmester tidligere lavede mange forskellige Ting og var i Stand til at uddanne sine Lærlinge saaledes, at de den Dag, de blev Svende, kunde en hel Mængde af deres Fag, selv om ikke alt, saa er vi ved den Udspecialisering, der efterhaanden har fundet Sted indenfor en Mængde industrielle Virksomheder, naaet dertil, at Hovedparten af dem, der bliver udlært, i Virkeligheden er blevet Specialister og, naar de staar paa Gaden, først skal til at lære alle de andre Grene af deres Fag, som de ikke har kunnet lære paa det Værksted, hvor de har staaet i Lære. Jeg kan oplyse det høje Tings Medlemmer om, at til Eksempel Teknisk Selskabs Bestyrelse her i København, som jeg har den Ære at være Medlem af, meget grundigt har drøftet og har under Overvejelse at gennemføre en Ordning, hvorved Teknologisk Institut gøres til Centrallæreværksted for Haandværkerlærlinge, som ikke er i Stand til paa deres Læreplads at lære hele deres Fag, men kun kan lære en enkelt eller ganske enkelte Dele af Faget, og som saa i et Aar, eller hvor lang Tid der nu ved Ordningen kan blive Tale om, paa Teknologisk Institut skal kunne lære alle de Grene af deres Fag, som de ikke kan lære paa det Værksted, hvor de er indtaget som Lærlinge for at lære Faget. Saa langt erkender Haandværkets og Industriens Mænd og Københavns Kommune, at den tekniske Udvikling efterhaanden har ført, at noget saadant er blevet nødvendigt.

Men det løber sideordnet med den Udvikling, der har forhindret de unge i at komme ud, og det er en given Sag, at naar hele den Ungdom, der nu staar ved Læretidens Udløb eller, for de ufaglærtes Vedkommende, ved det Tidspunkt, da de kommer ud af Skolen, sættes ud paa Gaden som arbejdsløse, saa er det et Tab for det dan-